

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. อิศระ นิติกันต์ประกาศ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๑-๕๒/๒๕๕๒

วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา

ประธานรัฐสภา (ซึ่งต่อไปในคำวินิจฉัยนี้จะเรียกว่า “ผู้ร้อง”) ได้มีหนังสือมายังศาลรัฐธรรมนูญ^(๑) มีใจความว่า นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์ กับคณะ จำนวน ๕๕ คน ได้มีหนังสือขอให้ผู้ร้องส่งเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ซึ่งต่อไปในคำวินิจฉัยนี้จะเรียกว่า “ผู้ถูกร้อง”) อันเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาเป็นคำวินิจฉัยที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือของคณะบุคคลดังกล่าว^(๒) สรุปความได้ว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ และมาตรา ๓๑๕ ได้บัญญัติไว้ดังนี้

“มาตรา ๑๒๖ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา

- (๑) เป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง
- (๒) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วยังไม่เกินหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง
- (๓) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ในอายุของวุฒิสภาคราวก่อนการสมัครรับเลือกตั้ง
- (๔) เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๑๐๕ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) หรือ (๑๔)”

(๑) หนังสือที่ สผ ๐๐๐๑/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๒

(๒) หนังสือที่ พิเศษ/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๒

“มาตรา ๓๑๕ นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้สภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๕ ทำหน้าที่สภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญนี้จนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๓๒๔ และให้วุฒิสภาดำรงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๕ ทำหน้าที่วุฒิสภาดำรงตามรัฐธรรมนูญนี้ จนถึงวันที่ครบสี่ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาตามวรรคห้า (๑) หรือวันเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาตามวรรคห้า (๒) แล้วแต่กรณี

ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้อยู่ต่อไปจนครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร หรือเมื่อมีการยุบสภา หรือเมื่อสมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๒๓ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่าที่มีอยู่

ให้สมาชิกวุฒิสภาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นสมาชิกวุฒิสภาดำรงตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้จนกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาจะสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๕ หรือสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๒๓ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่

มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐๗ (๓) มาตรา ๑๑๘ (๓) มาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๕ (๒) และ (๓) มาตรา ๑๒๖ (๒) และ (๓) มาตรา ๑๒๗ มาตรา ๑๓๐ และมาตรา ๑๓๔ มาใช้บังคับกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวรรคสองและสมาชิกวุฒิสภาตามวรรคสาม

“ล๑”

จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒ วินิจฉัยว่า “บทบัญญัติตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๑๕ วรรคสี่เป็นการรับรององค์กรสมาชิกวุฒิสภาดำรงตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๓๔ ให้ทำหน้าที่ต่างๆ ของวุฒิสภาดำรงตามรัฐธรรมนูญใหม่ไปก่อนจนกว่าจะครบวาระ ๔ ปี ตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๓๔ เพราะฉะนั้นจึงไม่ถือว่าเป็นสมาชิกวุฒิสภาดำรงตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๕๐ ฉะนั้น ในบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๑๕

พรรคสี่ จึงได้บัญญัติยกเว้นเรื่องคุณสมบัติต่างๆ ขึ้นไว้ เพื่อเชื่อมต่อระหว่างบุคคลผู้มาทำหน้าที่จากรัฐธรรมนูญเก่ามาสู่องค์กรตามรัฐธรรมนูญใหม่ เช่น ยกเว้นเรื่องอายุไม่ต้องถึง ๔๐ ปี ยกเว้นเรื่องคุณวุฒิการศึกษาไม่ต้องจบปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ยกเว้นข้อห้าม ส.ส. และ ส.ว. เป็นนายกรัฐมนตรี

ดังนั้น จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ว่า สมาชิกวุฒิสภาซึ่งทำหน้าที่อยู่ในปัจจุบันสามารถสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในครั้งแรกซึ่งจะเกิดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๓ ได้

สำหรับคุณสมบัติให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๕ กล่าวคือ มีสัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า ๔๐ ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

ส่วนข้อห้ามตามมาตรา ๑๒๖ (๓) เรื่องการเป็นหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้มาก่อนการรับสมัครเลือกตั้ง เห็นว่านำมาใช้บังคับยังไม่ได้ เพราะสมาชิกวุฒิสภาชุดนี้ไม่ใช่สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังกล่าวมาแล้ว

สำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบัน มีความเห็นว่า สามารถสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ แต่จะต้องพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง และต้องไม่เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองตามมาตรา ๑๒๖ (๑) (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐”

นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์ และคณะ เห็นว่า คำวินิจฉัยของผู้ถูกร้องเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าว เป็นคำวินิจฉัยที่ไม่ชอบด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงขอให้ประธานรัฐสภาใช้อำนาจตามมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญ ส่งเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

ผู้ร้องเห็นว่า คำวินิจฉัยของผู้ถูกร้องในเรื่องนี้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และก่อให้เกิดปัญหาข้อโต้แย้งทางความคิดอย่างรุนแรง อันถือได้ว่าเป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กร ประกอบกับเมื่อได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวนถึง ๕๕ คน ได้ร่วมกันเข้าชื่อเพื่อขอให้ประธานรัฐสภาส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย อีกทั้งคำวินิจฉัยของผู้ถูกร้องซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญได้ก่อให้เกิดข้อโต้แย้งและส่งผลกระทบต่อสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบัน อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ผู้ร้องจึงเสนอเรื่องพร้อมความเห็นดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

ต่อมา ผู้ร้องได้มีหนังสือมายังศาลรัฐธรรมนูญ^(๓) ส่งความเห็นของ นายเด่น โต๊ะมีนา และคณะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน^(๔) ซึ่งเห็นว่าคำวินิจฉัยของผู้ถูกร้องเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าวข้างต้นเป็นคำวินิจฉัยที่ไม่ชอบด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งมีสาระสำคัญไม่แตกต่างไปจากความเห็นของ นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์ และคณะดังกล่าวแล้วข้างต้น เว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวกับความเห็นของ นายบรรศักดิ์ อูวรรณโณ ในบทความเรื่อง “วุฒิสมาชิก - ส.ส. ปัจจุบัน สมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ว. ได้หรือไม่”^(๕) ซึ่งคณะบุคคลดังกล่าวขอให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของหนังสือของคณะ ฯ ที่มีไปกราบเรียน ประธานรัฐสภา

พิจารณาแล้ว ตามคำร้องของผู้ร้อง มีประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าคำวินิจฉัยของผู้ถูกร้องเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าวข้างต้น เป็นคำวินิจฉัยที่ไม่ชอบด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือไม่

ในเบื้องต้น จะพิจารณาว่า เรื่องที่ผู้ร้องเสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย อยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่ แต่ก่อนที่จะวินิจฉัยปัญหาดังกล่าว ขอทำความเข้าใจเกี่ยวกับฐานะของศาลรัฐธรรมนูญสักเล็กน้อยเพื่อประโยชน์ในการตีความกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๑ บัญญัติว่า “ศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวง เว้นแต่คดีที่รัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลอื่น” จะเห็นได้ว่า ตามนัยของบทบัญญัติดังกล่าว ศาลยุติธรรมเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีโดยทั่วไป (JURIDICTION DE COMPÉTENCE GÉNÉRALE) จึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีใดๆ ได้ ถ้ารัฐธรรมนูญหรือกฎหมายไม่ได้บัญญัติว่าคดีนั้นๆ อยู่ในอำนาจของศาลอื่น ส่วนศาลอื่นตามบทบัญญัติดังกล่าว ซึ่งได้แก่ ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง และศาลทหารนั้น ย่อมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเฉพาะคดีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติว่าอยู่ในอำนาจของศาลนั้นๆ ดังนั้น ศาลเหล่านี้จึงเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเฉพาะเรื่อง (JURIDICTION DE COMPÉTENCE EXCLUSIVE)

(๓) หนังสือที่ สผ ๐๐๐๑/๘๓๗๔ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๒

(๔) ปรากฏว่า นายอำนวยการ คลังพา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี ได้ลงชื่อในหนังสือถึงประธานรัฐสภา ตาม (๓) ซ้ำกัน ๒ ครั้ง ฉะนั้น จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงมีจำนวนเพียง ๑๐๒ คน

(๕) บทความดังกล่าวปรากฏในหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับที่ ๗๗๕๔ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๒

ในการตีความกฎหมายซึ่งเกี่ยวกับอำนาจของศาลนั้น มีหลักกฎหมายว่า การตีความเกี่ยวกับอำนาจของศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีโดยทั่วไปจะตีความไปในทางขยายอำนาจของศาลนั้นได้ ตราบเท่าที่ไม่กระทบกระเทือนถึงอำนาจของศาลอื่น ส่วนการตีความเกี่ยวกับอำนาจของศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเฉพาะเรื่อง ต้องตีความอย่างเคร่งครัด กล่าวคือต้องไม่ตีความไปในทางที่ขยายอำนาจของศาลประเภทนี้ออกไปจากที่บัญญัติไว้ในบทบัญญัติแห่งกฎหมาย มิฉะนั้นศาลซึ่งเป็นผู้ตีความกฎหมายในการตัดสินคดีจะกลายเป็นผู้ใช้อำนาจนิติบัญญัติเสียเอง

เมื่อทราบฐานะของศาลรัฐธรรมนูญแล้ว จะได้วินิจฉัยว่าศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจวินิจฉัยเรื่องที่ผู้ร้องเสนอมาหรือไม่

มาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย”

จะเห็นได้ว่า รัฐธรรมนูญมาตรานี้รับรองอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญในการพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตาม ถ้อยคำที่ใช้ในบทบัญญัติดังกล่าวคือ “ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่” เป็นถ้อยคำที่ไม่แน่ชัด (VAGUE) หรือไม่ตายตัว ทำให้อาจตีความไปในทางที่ขยายอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญได้ แต่โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเฉพาะเรื่อง ดังนั้น จึงต้องตีความมาตรา ๒๖๖ โดยเคร่งครัดตามหลักการตีความที่กล่าวแล้วข้างต้น กล่าวคือ ตีความว่าปัญหาตามบทบัญญัติดังกล่าวหมายถึงปัญหาซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรนั้น เช่น องค์กรใดตามรัฐธรรมนูญได้กระทำการใดตามอำนาจหน้าที่แล้ว แต่มีปัญหาว่าองค์กรนั้นมีอำนาจกระทำการนั้นหรือไม่ ซึ่งเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรนั้นโดยตรง กรณีเช่นนี้ ย่อมถือได้ว่าเป็นกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญตามนัยของมาตรา ๒๖๖ หรือในกรณีที่องค์กรใดตามรัฐธรรมนูญกระทำการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรนั้นซึ่งกระทบกระเทือนถึงอำนาจหน้าที่ขององค์กรอื่น ซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ เช่น ศาลยุติธรรมซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญได้มีหมายห้ามชั่วคราว ห้ามนายทะเบียนพรรคการเมืองจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารของพรรคการเมืองหนึ่ง ซึ่งในเรื่องนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหา หรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๕ ประกอบกับมาตรา ๑๕๔ วรรคสอง ดังนั้น เมื่อมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารของพรรคการเมืองนั้น ซึ่งเป็นข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองจะต้องเสนอเรื่องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาวินิจฉัย เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยเป็นประการใด นายทะเบียนพรรคการเมืองต้องปฏิบัติตามนั้น ดังนั้น การที่ศาลยุติธรรมมีหมายห้ามชั่วคราว ห้ามนายทะเบียนพรรคการเมืองจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคการเมือง จึงกระทบกระเทือนต่ออำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญโดยตรง การที่ศาลยุติธรรมมีหมายห้าม

ชั่วคราวดังกล่าว จึงถือได้ว่าเป็นกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญตามนัยของมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญ (ดูคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๓/๒๕๕๑ และคำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. อิศสระ นิติทัณฑ์ประภาศ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๓/๒๕๕๑)^(๖)

สำหรับกรณีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า คำวินิจฉัยของผู้ถูกร้องไม่ชอบด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โดยอ้างว่าคำวินิจฉัยดังกล่าวเป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ นั้น เห็นว่ามูลกรณีที่ผู้ร้องอ้างเพื่อใช้สิทธิเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญมิใช่กรณีที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ซึ่งให้สิทธิผู้ร้องเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นคนละเรื่องกับกรณีที่ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กร ๑ เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการกระทำขององค์กร เช่น การกำหนดระเบียบข้อบังคับหรือการวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ส่วนปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กร ๑ ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการกระทำหรือการดำเนินการขององค์กร แต่เกี่ยวข้องโดยตรงกับอำนาจหน้าที่ขององค์กร ๑ เช่น กรณีที่มีปัญหาว่าองค์กรใดมีอำนาจกระทำการหรือดำเนินการในเรื่องใดหรือไม่หรือในกรณีที่องค์กรหนึ่งกระทำการหรือดำเนินการในเรื่องใดตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรนั้น ซึ่งไปกระทบกระเทือนต่ออำนาจหน้าที่ขององค์กรอื่นดังได้กล่าวแล้วข้างต้น

โดยที่มูลกรณีที่ผู้ร้องอ้างเพื่อใช้สิทธิเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยมิใช่กรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญ ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่มีอำนาจวินิจฉัยเรื่องนี้

ฉะนั้น จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องของผู้ร้อง

ศาสตราจารย์ ดร. อิศสระ นิติทัณฑ์ประภาศ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(๖) ในการพิจารณามาตรา ๒๖๖ ของร่างรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๕๐ ในชั้นคณะกรรมการพิจารณา ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เลขานุการคณะกรรมการ ๑ ได้ชี้แจงว่า “มาตรานี้เป็นเรื่องขององค์กรในรัฐธรรมนูญ เช่น ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่ามีอำนาจซ้ำซ้อนกัน ไม่เกี่ยวกับกระทรวง หรือกรม และไม่เกี่ยวข้องกับองค์กรหนึ่งรู้สึกขัดแย้งกับอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ เพราะถ้าศาลรัฐธรรมนูญใช้อำนาจเกินกว่าที่มี ก็ต้องแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพื่อจำกัดอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ..... นอกจากอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ อาจจะซ้ำซ้อนกันแล้วยังอาจมีปัญหว่าองค์กรต่าง ๆ เพียงว่าไม่มีอำนาจของตนด้วย” บันทึกการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๒๔ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๐ (คัดจากหนังสือ “เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ” โดย รศ. ดร. มนตรี รูปสุวรรณ และคณะ, สำนักพิมพ์วิญญูชน ๒๕๕๒)

คำวินิจฉัยของ นายอรรถ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๑-๕๒/๒๕๕๒

วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง ประธานรัฐสภาส่งความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ (กรณีคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิก
วุฒิสภา)

ข้อเท็จจริงได้ความว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๕๘ คน ได้ยื่นคำร้องต่อประธาน
รัฐสภาว่า เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีคำวินิจฉัยว่า บทบัญญัติ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๑๕ วรรคสี่
ซึ่งบัญญัติว่า “มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐๓ (๓) มาตรา ๑๑๘ (๓) มาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๕ (๒)
และ (๓) มาตรา ๑๒๖ (๒) และ (๓) มาตรา ๑๒๗ มาตรา ๑๓๐ และมาตรา ๑๓๔ มาใช้บังคับ
กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวรรคสอง และสมาชิกวุฒิสภาตามวรรคสาม” นั้น เป็นเพียงการรับรอง
องค์กรสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
ครั้งสุดท้ายโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๕
ดังนั้น จึงไม่ถึงว่าสมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบันเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐ ฉะนั้น ในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคสี่ จึงได้บัญญัติยกเว้น
เรื่องคุณสมบัติต่างๆ ขึ้นไว้เพื่อเชื่อมต่อระหว่างบุคคลผู้ทำหน้าที่จากรัฐธรรมนูญเก่ามาสู่องค์กรตาม
รัฐธรรมนูญใหม่ เช่น ยกเว้นเรื่องอายุไม่ต้องถึง ๔๐ ปี ยกเว้นเรื่องของคุณวุฒิการศึกษาไม่ต้องจบ
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ยกเว้นข้อห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา เป็นนายกรัฐมนตรี
 เป็นต้น

ดังนั้น สมาชิกวุฒิสภาซึ่งทำหน้าที่อยู่ในปัจจุบันสามารถสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา
ในครั้งแรก ซึ่งจะเกิดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๓ ได้

สำหรับคุณสมบัติให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐
มาตรา ๑๒๕ กล่าวคือ มีสัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า ๔๐ ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง มีคุณวุฒิการศึกษา
ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

ส่วนข้อห้ามตามมาตรา ๑๒๖ (๓) เรื่องการเป็นหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมาก่อนการรับสมัครรับเลือกตั้ง เห็นว่านำมาใช้บังคับไม่ได้ เพราะสมาชิกวุฒิสภาชุดนี้ไม่ใช่สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังกล่าวมาแล้ว สำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบันสามารถสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ แต่จะต้องพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง และต้องไม่เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองตามมาตรา ๑๒๖ (๑) (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งดังกล่าว เป็นการรับรองว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แต่สมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบันมิได้เป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นคำวินิจฉัยที่ไม่ชอบด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในชุดปัจจุบันต้องเสียสิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาที่จะมีขึ้นครั้งแรกตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ ประกอบกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคสอง วรรคสาม ก็ได้บัญญัติรับรองสมาชิกภาพของสมาชิกทั้งสองสภาไว้ทำนองเดียวกันหรือเหมือนกัน ก็ควรมีสถานภาพของความเป็นสมาชิกรัฐสภาเช่นเดียวกันกล่าวคือ ถ้าวินิจฉัยว่าสมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบันไม่เป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาครั้งแรกได้ ก็ควรวินิจฉัยด้วยว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบันไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาครั้งแรกได้ด้วย ประธานรัฐสภาเห็นว่า มติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ก่อให้เกิดข้อโต้แย้งและมีผลกระทบต่อสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบัน จึงได้เสนอเรื่องพร้อมความเห็นดังกล่าวมาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

มีปัญหาต้องวินิจฉัยก่อนว่า ประธานรัฐสภาจะอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ เสนอปัญหาต่อศาลรัฐธรรมนูญได้หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า กรณีเป็นเรื่องคณะกรรมการการเลือกตั้งได้อาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐ ออกข้อกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยเฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบันคณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญนี้ จึงไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาในคราวแรกที่จะจัดให้มีขึ้นตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ทั้งนี้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคสอง ประกอบวรรคสี่

แต่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนหนึ่งมีความเห็นว่า มติของคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ถูกต้อง กรณีเป็นเรื่องคณะกรรมการการเลือกตั้งและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนหนึ่งมีความเห็นที่แตกต่างกัน ไม่ใช่เป็นข้อโต้แย้งที่ประธานรัฐสภาจะเสนอมาให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้ แต่เมื่อเสียงข้างมากของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า กรณีตามคำร้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ แล้ว ผู้ทำคำวินิจฉัยจึงวินิจฉัยไปในคราวนี้ด้วยว่า มติของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาที่วินิจฉัยว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบันสามารถสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ แต่จะต้องพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นมติที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ บัญญัติว่า นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ให้สภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๕ ทำหน้าที่สภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญนี้จนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๓๒๔ และให้วุฒิสภามาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๕ ทำหน้าที่วุฒิสภามาตามรัฐธรรมนูญนี้จนถึงวันที่ครบสี่ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภามาตามวรรคห้า (๑) หรือวันเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภามาตามวรรคห้า (๒) แล้วแต่กรณี

ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้อยู่ต่อไปจนครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร หรือเมื่อมีการยุบสภา หรือเมื่อสมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๒๓ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ให้สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่าที่มีอยู่

ให้สมาชิกวุฒิสภาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นสมาชิกวุฒิสภามาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้จนกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาจะสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๒๓ ราชกิจจานุเบกษา พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๕ หรือสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๒๓ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่

มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐๗ (๓) มาตรา ๑๑๘ (๓) มาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๕ (๒) และ (๓) มาตรา ๑๒๖ (๒) และ (๓) มาตรา ๑๒๗ มาตรา ๑๓๐ และมาตรา ๑๓๔ มาใช้บังคับกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวรรคสองและสมาชิกวุฒิสภตามวรรคสาม

๑๓๑

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ผู้ร้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๕ ต่อเมื่อได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้กำหนดไว้แตกต่างกัน หากให้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีผลใช้บังคับทันทีก็จะทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๑๕ วรรคสี่ จึงได้บัญญัติยกเว้นไว้มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒๖ (๒) มาใช้บังคับ กล่าวคือ ไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วยังไม่เกินหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง เป็นบทบัญญัติที่มีลักษณะเชื่อมโยงอำนาจขององค์กรและสถานะของบุคคลจากรัฐธรรมนูญฉบับเก่ามาสู่รัฐธรรมนูญใหม่ เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทำหน้าที่ของตนได้ต่อเนื่อง ไม่ต้องพ้นจากสมาชิกภาพเพราะขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญใหม่ เป็นข้อยกเว้นเฉพาะขณะที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบัน ไม่ได้ยกเว้นไปถึงกับให้สมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภตามรัฐธรรมนูญใหม่ หากยกเว้นไปถึงการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาใหม่ก็เท่ากับยอมให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญได้โดยไม่ถูกจำกัด เป็นการขยายเวลาตามบทเฉพาะกาลออกไปทำให้การปฏิรูปการเมืองตามรัฐธรรมนูญต้องล่าช้าไปอีกหกปีซึ่งไม่ใช่เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมา อีกทั้งจะทำให้การปฏิรูปการเมืองต้องล่าช้าออกไป จึงวินิจฉัยว่ามติของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาที่วินิจฉัยว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบันสามารถสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ แต่จะต้องพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นมติที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ ให้ยกคำร้อง

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ